

**Кукмара муниципаль районы
Югары Чура авыл жирлеге Советы**

РЕШЕНИЕ

15 июль 2019ел

КАРАР

№ 13

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Югары Чура авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарыны
законнар һәм норматив актлары үзгәрүе турында
мониторингын раслау турындагы нигезләмәсе

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл
жирлегенең жирле үзидарә органнарының канунчылык һәм муниципаль
норматив-хокукый актлар буенча мониторингны уздыру эшен камилләштерү
максатыннан, Кукмара муниципаль районы Уставына таянып эш итеп, Кукмара
муниципаль район Югары Чура авыл жирлеге Советы карар итә:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл
жирлегенең жирле үзидарә органнарының законнарында һәм муниципаль
норматив актларында мониторинг үткөрү турында нигезләмәсен
расларга.
2. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл
жирлегенең жирле үзидарә органнарына:
 - Үрләрнең ижади эшчәнлегендә шушы нигезләмәнең беренче пунктына
таянып эш итәргә;
 - Шушы нигезләмәне үтәү өчен җаваплы кешеләр билгеләргә;
 - Җаваплы итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифа
аңлатмаларына тиешле үзгәрешләр кертү;
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми
порталында бастырып чыгарырга һәм махсус мәгълүмат стендларында
урнаштырырга.

Югары Чура авыл жирлеге
башлыгы урынбасары:

А.Н. Афанасьев

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге Советы карары белән расланган №13 “15” июль 2019 ел

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Югары Чура авыл жирлегенен жирле үзидарә органнарының муниципаль
нормативүзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмә

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Югары Чура авыл жирлегенен жирле үзидарә органнарының канунчылык һәм муниципаль норматив-хокукый актлар буенча үзгәреш мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлары, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан башкарылуы системалы, комплекслы һәм планлы эшне күз уңында тоту.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан башкарыла.

3. Жирле үзидарә органнары мониторингны уздырганда Кукмара муниципаль район Советы һәм Кукмара муниципаль Башкарма комитетының баш специалисты (юристы) белән берлектә эш алып баралар.

4. Мониторингны уздыру өчен жирле үзидарә органнарында җаваплы кеше билгеләнә.

5. Мониторинг уздыруның максатлары:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул ителүе, үзгәртелүе һәм аларның үз көчләрен югалткан дип саналуы;

муниципаль актларда коллизияләренә, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукый җайга салуда кабатлаулары бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

күрәгә калмаган гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләрен ачыклау; хокук куллану нәтижәләгән арттыру;

муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү; нормалар билгеләү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү тора.

6. Мониторинг:

Федераль конституция, федераль законнар, Россия Федерациясенен башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәгә башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукыйактлары;
Татарстан Республикасы Кукмарамуниципаль районы Югары Чура авыл жирлеге Уставы, муниципаль актларын жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм үзгәрешләрне бәяләүне үзәченә ала.

7. Мониторинг үткәрүне нигезләре булып :

Федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

муниципаль актларның хокукый җайга салынуын аерым өлкәләрдә куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы хакында гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагы, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкиллеке органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шул исәптән түбүндәгеләрне үз эченә алган мөрәжәгатьләр тора:

муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе; билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәсе;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренң, семинарларның, халык тыңлаулары, ижтимагы фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары үз компетенцияләренә кагылган мәсьәләләр буенча элге Нигезләмәненң 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ ашабашкарыла:

элге Нигезләмәненң 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукыйактларны дөгьвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);
прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар үткәрү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекненң жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнен вәкиллеке органы карары нигезендә кабул ителгән муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторинг үткәрүне гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен:

“Гарант” мэгълүмат системасына хокукый жайга салуның тиешле өлкөлөрө буенча яналыклар хақында мэгълүмат керү;

«Кодекс» мэгълүмат компаниясенен «Региональ законнар чыгаруаналитикасы» автоматлаштырылган мэгълүмат системасында муниципаль актларның законнарга туры килмөве турында мэгълүмат булуны тээмин итүче мэгълүмати системаларының автоматлаштырылган сервислары(контрактлар, аларның операторлары белән килешүлөр төзүгә бэйле күрсәтелгән мөмкинлеклөр булганда) файдаланыла.

Мониторингны гамэлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мэгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) үзгәртелешен яки көчен югалткан (гамэлдән чыгаруны) дип саналышын тээмин итү, элеге Нигезлэмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларның куллану практикасы турында мэгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантиялэнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләренен үтәлеше;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы билгелэнгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булуы;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы үз компетенциясе чикләрен үтәве;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуның тулылығы;

хокук нормаларында коллизия;

юридик-техник характердагы хаталар булуы;

муниципаль акты кулланганда муниципаль акт нигезлэмәләренен мэгънәсе бозылуы;

муниципаль хокукый акты кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану тәжрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануда бертөрле тәжрибә булмавы;

муниципаль акты аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтлөргә бэйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьлөндөрү (канәгатьлөндөрүдән баш тарту) турында закон көченә кергән суд актлары булу (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг йомгаклары буенча федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне таләп иткән очракта жирле үзидарә органнары:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актының үз көчен югалтуын тану турында, яна муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшқуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль

берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шулай ук Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда каралырга тиешле прокурор күзәтчелеге актларыннан гайре башка прокуратура мәгълүматы, торганда мониторинг алар кәргәннән соң 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәру нәтижеләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма билгеләү эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижеләрен гамәлгә ашыру

15. Мониторинг нәтижеләре буенча муниципаль акт проектын эшләү һәм муниципаль актын кабул итү федераль һәм республика законнарының тиешле акты үзгәргәннән соң, ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә, 14 нче пунктның 3 нче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш.

16. Мониторинг үткәру өчен җаваплы затлар мониторинг нәтижеләре турында жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында һәр айның 5 нче числосыннан да калмыйча хисап тоталар.

16. 1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- мониторинг үткәру объекты турында мәгълүмат
- мониторинг үткәрүчеләр турында мәгълүмат
- мониторинг үткәру вакыты турында мәгълүмат
- хокукый җайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәру нигезләре

16. 2. Мониторинг нәтижеләре турындагы хисап (мәгълүмат) үз эченә түбәндәгеләрне ала:

- хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турындагы мәгълүматны;
- муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару турындагы тәкъдимнәрне;
- тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән башка нәтижеләрне һәм тәкъдимнәрне.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен җибәрелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган муниципаль актлар җибәрелә, анда тотылмый.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзер булырга мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткәру һәм хокукый ижат итү эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру өчен персонал (шул исәптән дисциплинар) җаваплы, шулай ук муниципаль актларны хокукый җайга салу өлкәсендә жирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен вакытында җавап бирәләр.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән, гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр кылган (гамәлләр кылмаган) өчен жирле үзидарә органнары җитәкчеләре законнар белән тәңгәлләктә җаваплы.